

ВИКОРИСТАННЯ БІБЛІОМЕТРИЧНИХ СИСТЕМ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВИХ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

У зв'язку з тим, що постійно зростають вимоги щодо підвищення якості, продуктивності та результативності досліджень вітчизняних наукових та науково-педагогічних працівників, важливе значення мають розробки нових підходів для оцінювання результатів їх професійної діяльності. Актуальним є створення і використання нових методів структурування, аналізу та оцінювання інтенсивних потоків наукової інформації. Використання електронних систем відкритого доступу надає нові можливості оцінювання публікаційної активності науковців, рівня ефективності їх наукової діяльності, дозволяє відстежувати актуальність наукових досліджень, публікацій, кількість переглядів, завантажень та цитувань електронних версій наукової продукції через аналіз значень показників інформаційних систем.

Бібліометрія побудована на використанні математичних та статистичних методів вивчення потоків наукових документів з метою виявлення тенденцій розвитку предметних галузей, особливостей авторства і взаємного впливу публікацій. Об'єктами вивчення в бібліометричних дослідженнях є публікації, що згруповані за різними ознаками: авторами, журналами, тематичними рубриками, країнами та іншими критеріями.

Сучасні бібліометричні дослідження проводяться за допомогою довідково-бібліометричних електронних ресурсів: бібліографічних, фактографічних або реферативних. Основними міжнародними ресурсами, якими користуються сучасні дослідники в області бібліометрії, є: Scopus, Web of Science (WoS), Google Scholar, Webometrics Ranking of World Universities, Російський індекс наукового цитування (РІНЦ) та ін. Мета цих баз даних – відстеження цитованості та рейтингів науковців, дослідницьких колективів, визначення імпаکت-фактору наукових видань, а також їх впливу на освітню галузь. Заслужують на увагу вітчизняні бази даних, що дозволяють проводити бібліометричні дослідження, а саме: *Україніка наукова*, *Наукова періодика України*, *Наука України – доступ до знань*, *Відкриті архіви України*, *Бібліометрика української науки*, *Open Science in Ukraine (OSU)*, *Український індекс наукового цитування* та ін.

Для об'єктивного оцінювання результативності дослідницької діяльності потрібно створення бібліометрики глобального виміру – інформаційно-аналітичної системи, що буде містити всі наявні наукові ресурси та надасть можливість отримати статистично достовірну картину стану світової науки.